

Evropská
komise

STAV UNIE
2018

Posílený Úřad evropského veřejného žalobce za účelem boje proti teroristickým trestným činům

#SOTEU

12. září 2018

„Evropská unie musí být také silnější v boji proti terorismu. V posledních třech letech jsme udělali velký pokrok. Stále nám však chybí prostředky, abychom mohli rychle jednat v případě přeshraničních teroristických hrozeb. (...) Rovněž vidím pádné důvody pro svěření úkolů novému úřadu evropského veřejného žalobce, který bude stíhat přeshraniční teroristické trestné činy.“

Jean-Claude Juncker, Projev o stavu Unie, 13. září 2017

Bezpečnost je největší obavou evropských občanů. V posledních třech letech podnikla Komise řadu významných iniciativ ke zpřísnění právních předpisů v oblasti bezpečnosti v celé EU. Zbavili jsme teroristy prostředků k provádění útoků, sdíleli jsme poznatky tajných služeb mezi členskými státy, chránili jsme evropské občany v online prostředí a posílili správu našich hranic.

Vzhledem k nárůstu přeshraničního rozměru bezpečnostních hrozeb musí Evropa spojit zdroje za účelem účinnějšího boje proti teroristickým trestným činům. Posílený Úřad evropského veřejného žalobce zajistí, aby síť neproklouzl žádný terorista ani zločinec.

Sloučit roztříštěná vyšetřování

Současné problémy: Džihádistická teroristická buňka má své lidi v několika zemích EU. Ti mezi sebou vzájemně nekomunikují a přijímají pokyny pouze prostřednictvím šifrovaných zpráv. Všichni mají různé úkoly, jako je získávání falešných dokladů totožnosti (země A) a nákup chemických materiálů (země B) atd., velitel operace přitom působí ze třetí země.

Orgány v zemi A zjistí, že pro fiktivní osoby byly vystaveny falešné dokumenty a podezřelého zatknou. Nevědí o tom, že tyto doklady jsou určeny pro teroristickou buňku, a danou osobu stíhají jen za padělání dokladů.

Orgány v zemi B odhalí člena buňky, který nakoupil nadměrné množství pesticidů k výrobě bomby. Zatknou ho a obviní jako teroristu jednajícího na vlastní pěst, přičemž o další členech buňky nemají ani tušení.

Obě stíhání sice vedou k odsuzujícím rozsudkům, ne však ve všech případech za teroristické trestné činy, a širší síť a její činnost zůstanou neodhaleny.

Posílený Úřad evropského veřejného žalobce by byl schopen:

- ✓ řídit vyšetřování a stíhání na úrovni EU, a tím zajistit soudržný přístup k trestnímu stíhání. To by bylo možné díky síti pověřených žalobců Úřadu evropského veřejného žalobce, kteří by pracovali ve všech zúčastněných zemích EU v součinnosti s vnitrostátními orgány,
- ✓ sloučit a společně stíhat případy, jež spolu souvisejí,
- ✓ nařizovat vyšetřování,
- ✓ zajistit včasné shromažďování důkazů.

Včasná výměna informací

Současné problémy: orgány v zemi A používají zvláštní vyšetřovací metody v případě terorismu, u něhož se jedná o teroristickou buňku podezřelou z působení v zemích A, B, C a D.

Orgány země A chtějí chránit své zdroje a zajistit, aby metody, pomocí nichž byly informace shromážděny, zůstaly utajeny. To je důvod, proč dochází ke zpoždění při sdílení informací se zeměmi B, C a D a Eurojustem (agenturou EU, která usnadňuje spolupráci a koordinaci vyšetřování mezi příslušnými orgány zemí EU).

V důsledku toho existuje zvýšené riziko, že dojde k úspěšné teroristické trestné činnosti v zemích B, C a D a následně ke zmizení teroristů.

Posílený Úřad evropského veřejného žalobce by byl schopen:

- ✓ pověřovat vnitrostátní orgány, aby shromáždily více informací proaktivním a cíleným způsobem,
- ✓ pověřit vnitrostátní orgány sdílením informací s Eurojustem a Europolem,
- ✓ nakládat s citlivými a důvěrnými informacemi. Úřad evropského veřejného žalobce by zejména zajistil plnou důvěrnost získaných informací, včetně způsobu, jakým byly shromážděny.

Koordinovaná přeshraniční vyšetřování

Současné problémy: orgány ho zadrží a obviní jako teroristu jednajícího na vlastní pěst, přičemž o další členech buňky nemají ani tušení. Zdá se, že tyto buňky plánují společný teroristický útok v zemi A.

Orgány země A se rozhodly zorganizovat domovní prohlídky a pověřily policii, aby je provedla.

Orgány země B mají v úmyslu učinit souběžně totéž, avšak – z důvodu jiných priorit či pouze z nedostatku zdrojů – se domovní prohlídky uskutečnily později než v zemi A, což umožní členům buňky, aby se skryli.

V důsledku toho je zatčena pouze část širší sítě a riziko teroristického útoku dále přetrvává.

Posílený Úřad evropského veřejného žalobce by byl schopen:

- ✓ centrálně řídit vyšetřování ve více zemích. Úřad evropského veřejného žalobce by mohl zejména pověřit vnitrostátní orgány koordinací policejních vyšetřování, a umožnit tak například rychlé zmrazení a zabavení majetku a nařídit zatýkání v celé EU,
- ✓ zajistit, aby všechny zúčastněné orgány dostaly včas informace, které potřebují,
- ✓ zajistit soudržné a účinné stíhání teroristických trestných činů, které by zohledňovalo zájmy všech zapojených zemí EU a EU jako celku,
- ✓ řešit otázky soudní příslušnosti na základě objektivních kritérií. To by pomohlo rozhodnout, ve které zemi bude případ předložen soudu.

Příklad BUDOUCÍHO případu

V **zemi A** probíhá vyšetřování **financování terorismu**. Zatímco orgány této země mají jasné náznaky, že dotčené osoby financují terorismus, není jim jasné, kde jsou tyto peníze nakonec použity.

V **zemi B** probíhá vyšetřování činů, které jsou považovány za **přípravné akty pro teroristický útok**, včetně nákupu materiálu pro výrobu „špinavé bomby“.

V **zemi C** probíhá vyšetřování zaměřené na webovou stránku, která obsahuje **teroristickou propagandu**. Orgány mají podezření, že některé uzavřené části této stránky jsou rovněž využívány pro komunikaci mezi členy teroristické skupiny.

Žádná z dotčených zemí dosud nepožádala o pomoc Europol nebo Eurojust, neboť tato vyšetřování považují primárně za vnitrostátní záležitost.

Teprve až evropský pověřený žalobce zapojený do vyšetřování v zemi A upozorní na případ Úřad evropského veřejného žalobce, dojde k **odhalení vazby mezi těmito případy**: financování, které je předmětem vyšetřování v zemi A, slouží ve skutečnosti pro činnosti skupiny, která v zemi B připravuje „špinavou bombu“, přičemž je zjištěno, že tyto skupiny jsou skutečně ve vzájemném kontaktu prostřednictvím webové stránky, která je předmětem vyšetřování v zemi C.

Úřad evropského veřejného žalobce může zajistit, aby se vyšetřovací úkony nutné pro získání přístupu k protokolům webové stránky v zemi C uskutečnily ve stejnou dobu, kdy je zatčena financující skupina v zemi A a přípravná skupina v zemi A, aby neměly možnost manipulovat s důkazy.

Všechny osoby podezřelé z terorismu mohou být zadrženy současně a další vyšetřovací úkony lze koordinovat a provádět z jednoho úřadu. Tím by se rovněž zajistilo, aby nevznikaly žádné kompetenční spory.

Úřad pro publikace

Print	ISBN 978-92-79-92359-3	doi:10.2775/654724	NA-01-18-840-CS-C
PDF	ISBN 978-92-79-92349-4	doi:10.2775/668264	NA-01-18-840-CS-N